

ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління
Класичного приватного університету»

Кафедра обліку та оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з
навчально-методичної
та наукової роботи

_____ Г. Ю. Шаркова

« ___ » _____ 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА»

галузь знань **0305 «Економіка та підприємництво»**

напрямок підготовки **6.030509 «Облік і аудит»**

форма навчання **денна**

(Шифр за ОПІ СВІІ 5)

Кіровоград – 2016 р.

Робоча програма з дисципліни «Облікова політика підприємства» для студентів за напрямом підготовки 6.030509 «Облік і аудит», 2016 року

Розробники програми: доцент кафедри обліку та оподаткування, к.е.н. Ланова М.І.

Протокол №1 від 02 вересня 2016 року

Завідувач кафедри _____ С.П.Ніколаєва

«_____» _____ 2016 року

Схвалено науково-методичною комісією з ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету»

«_____» _____ 20__ року, протокол № _____

«_____» _____ 2016 року Голова _____ Г.Ю. Шаркова

© ПВНЗ «КІДМУ КПУ», 2016 рік
© Ланова М.І., 2016 рік

**1. Опис навчальної дисципліни
«Облікова політика»**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 0305 «Економіка та підприємництво»	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність 6.030509 «Облік і аудит»	Рік підготовки:
Змістових модулів - 3		3-й
Модуль 1. Необхідність і сутність облікової політики підприємства Модуль 2. Характеристика методів бухгалтерського обліку, які використовують в обліковій політиці підприємства Модуль 3. Документообіг та практичні аспекти формування облікової політики підприємств		Семестр
Загальна кількість годин – 144		6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 6		Лекції
		32 год.
	Практичні, семінарські	
	16 год.	
	Лабораторні	
	- год.	
	Самостійна робота та індивідуальні завдання	
	96 год.	
	Вид контролю: залік	

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

– для денної форми навчання – 0,5

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предмет навчальної дисципліни: методика ведення облікової політики на підприємстві.

Об'єктом вивчення дисципліни є сучасні підходи до організації і методики бухгалтерського обліку і його нормативно-правове регулювання; засвоєння принципів, методів і процедур бухгалтерського обліку, які необхідно застосовувати на підприємстві для складання і подання його фінансової звітності та у процесі здійснення контролю, аналізу та управління підприємством.

Міждисциплінарні зв'язки: Дисципліна «Облікова політика підприємства» пов'язана з такими дисциплінами: «Теорія бухгалтерського обліку», «Аудит», «Звітність підприємства», «Управлінський облік», «Аналіз господарської діяльності».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

- Необхідність і сутність облікової політики підприємства за нормативно-правовими актами
- Характеристика методів бухгалтерського обліку, які використовують в обліковій політиці підприємства
- Документообіг та практичні аспекти формування облікової політики підприємств

Мета навчальної дисципліни: формування системи знань з теорії та практики ведення облікової політики на підприємстві.

Завдання навчальної дисципліни: визначення та роль облікової політики в ринковій економіці, методи формування облікової політики і її результати для підприємств і користувачів інформації, набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

У результаті вивчення дисципліни «Облікова політика підприємства» студент повинен **знати:** загальні засади державного регулювання у сфері організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві; сутність поняття «облікова політика», передумови та фактори, що впливають на її вибір; функції та відповідальність власників та працівників підприємства у процесі формування його облікової політики; структуру та основні елементи розпорядчого документу «Облікова політика підприємства»; принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку, що відображаються в обліковій політиці підприємства; умови та порядок внесення змін до облікової політики підприємства;

вміти: обґрунтовувати обрані методи оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат залежно від особливостей діяльності підприємства та поставлених перед ним цілей; розробляти графіки документообігу, положення про бухгалтерські служби, посадові інструкції працівників бухгалтерської служби; формувати розпорядчий документ про облікову політику підприємства; оформлювати та відображати в обліку та звітності зміни облікової політики підприємства.

При складанні робочої навчальної програми були використані ряд нових методичних матеріалів, а також вимоги П(С)БО і національних стандартів. Основою навчальної програми є нормативні матеріали, рекомендовані Міністерством освіти і науки України.

Дисципліна «Облікова політика підприємства» читається студентам 3 курсу у 6 семестрі.

До структури курсу входять лекції, практичні та семінарські заняття та самостійна робота студентів.

Для перевірки якості засвоєного матеріалу з дисципліни «Облікова політика підприємства» студенти беруть участь у практичних заняттях, виконують навчальні та контролюючі тести, складають залік по закінченні 6 семестру.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 144 години/ 4 кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Необхідність і сутність облікової політики підприємства за нормативно-правовими актами

Тема 1. Суб'єкти й нормативно-правові акти регулювання облікової політики.

Поняття та сутність облікової політики підприємства. Необхідність облікової політики на підприємстві та сфера її застосування. Облікова політика підприємства в контексті теорії бухгалтерського обліку. Нормативно-правові акти регулювання облікової політики. Суб'єкти і нормативно-правові акти регулювання облікової політики.

Тема 2. Методологія облікової політики підприємства.

Основні критерії облікової політики. Основні міжнародні принципи бухгалтерського обліку. Принципи, за якими визначають облікову політику підприємства. Характеристика методів бухгалтерського обліку, що використовуються в обліковій політиці підприємства. Методичні прийоми бухгалтерського обліку.

Тема 3. Методика формування облікової політики підприємства.

Методичні прийоми бухгалтерського обліку. Технологія бухгалтерського обліку як основа формування облікової політики підприємства. Елементи бухгалтерського обліку. Інструментарій балансової політики. Процедури за обліковою політикою підприємства. Принципи, методи і процедури бухгалтерського обліку. Особливості застосування облікових процедур на підприємствах малого бізнесу. Способи ведення бухгалтерського обліку.

Тема 4. Нормативно-правова база облікової політики підприємства щодо застосування Плану рахунків Бухгалтерський баланс.

Формування облікової політики підприємства стосовно Плану Рахунків. Складовий елемент облікової політики підприємства. Відмінності робочого плану рахунків з урахуванням специфіки діяльності підприємства.

Змістовий модуль 2.

Характеристика методів бухгалтерського обліку, які використовують в обліковій політиці підприємства

Тема 5. Формування витрат виробництва і калькуляція собівартості продукції за обліковою політикою підприємства.

Сутність системи обліку витрат виробництва та її об'єкти. Мета управлінського обліку. Методологія і методика функціонування системи управлінського обліку. Методи обліку витрат виробництва та калькуляція собівартості продукції за обліковою політикою підприємства. Фінансовий облік, як комплексний системний облік усіх засобів та процесів господарської діяльності. Облікова політика з організації контролю за формуванням витрат виробництва.

Тема 6. Методологія і методика податкового обліку за обліковою політикою підприємства.

Нормативно-правове регулювання податкового обліку як основа облікової політики підприємства. Мета управлінського обліку. Процедури податкового обліку згідно з обліковою політикою підприємства. Об'єкти фінансового й податкового обліку.

Тема 7. Облікова політика підприємства стосовно необоротних активів.

Принципи класифікації та побудова інвентарних номерів необоротних активів за обліковою політикою підприємства. Визначення процедур за обліковою політикою підприємства стосовно необоротних активів.

Тема 8. Облікова політика підприємства щодо оборотних активів.

Методи оцінки виробничих запасів за нормативно-правовою базою формування облікової політики. Формування історичної вартості оборотних активів регулюється П (С) БО 9 - «Запаси». Облікова політика щодо контролю за наявністю й використанням виробничих запасів. Процедури з відображення виробничих запасів за обліковою політикою підприємства.

Змістовий модуль 3

Документообіг та практичні аспекти формування облікової політики підприємств.

Тема 9. Структура бухгалтерії та документообіг за обліковою політикою підприємства.

Орієнтовна структура бухгалтерії та нормативно-правове регулювання функціональних обов'язків її працівників за обліковою політикою. Інформаційна модель підприємства. Модель автоматизованого робочого місця бухгалтера-аналітика. Орієнтовна структура бухгалтера підприємства. Вибір форми бухгалтерського обліку за обліковою політикою підприємства.

Тема 10. Облікова політика підприємства щодо узагальнення даних для складання звітності.

Сутність узагальнення даних бухгалтерського обліку за вимогами нормативно-правових документів щодо складання й подання звітності. складання і подання звітності. Методика узагальнення даних за обліковою політикою підприємства. Забезпечення складання й подання звітності підприємства у відповідності з обліковою політикою.

Тема 11. Формалізація облікової політики підприємства

Необхідність формалізації облікової політики підприємства за нормативно-правовими актами. Чинники, які визначають особливості облікової політики підприємства. Чинники, які впливають на вибір облікової політики.

Сутність формулювань, які формалізуються в обліковій політиці підприємства. Методика формування облікової політики підприємства. Перелік додатків до наказу про облікову політику.

4. Структура навчальної дисципліни «Облікова політика підприємства»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	лекції	практичні	Самостійна та індивідуальна робота
Модуль 1				
Змістовий модуль 1 Необхідність і сутність облікової політики підприємства за нормативно-правовими актами				
Тема 1. Суб'єкти й нормативно-правові акти регулювання облікової політики	21	1	1	19
Тема 2. Методологія облікової політики підприємства	4	3	1	-
Тема 3. Методика формування облікової політики підприємства	5	4	1	-
Тема 4. Нормативно-правова база облікової політики підприємства щодо застосування Плану рахунків	3	1	2	19
Усього за змістовим модулем 1	52	9	5	38
Змістовий модуль 2 Характеристика методів бухгалтерського обліку, які використовують в обліковій політиці підприємства				
Тема 5. Формування витрат виробництва і калькуляція собівартості продукції за обліковою політикою підприємства	5	4	1	-
Тема 6. Методологія і методика податкового обліку за обліковою політикою підприємства	5	4	1	-
Тема 7. Облікова політика підприємства стосовно необоротних активів	23	1	2	20
Тема 8. Облікова політика підприємства щодо оборотних активів	5	4	1	-
Тема 9. Облікова політика з обліку витрат та формування собівартості	22	1	2	19
Усього за змістовим модулем 2	60	14	7	39

Змістовий модуль 3				
Документообіг та практичні аспекти формування облікової політики підприємств				
Тема 10. Структура бухгалтерії та документообігу за обліковою політикою підприємства	5	4	1	-
Тема 11. Облікова політика підприємства щодо узагальнення даних для складання звітності	5	4	1	-
Тема 12. Формалізація облікової політики підприємства	22	1	2	19
Усього за змістовим модулем 3	32	9	4	19
Всього	144	32	16	96

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суб'єкти й нормативно-правові акти регулювання облікової політики	1
2	Методологія облікової політики підприємства	1
3	Методика формування облікової політики підприємства	1
4	Нормативно-правова база облікової політики підприємства щодо застосування Плану рахунків	2
5	Формування витрат виробництва і калькуляція собівартості продукції за обліковою політикою підприємства	1
6	Методологія і методика податкового обліку за обліковою політикою підприємства	1
7	Облікова політика підприємства стосовно необоротних активів	2
8	Облікова політика підприємства щодо оборотних активів	1
9	Облікова політика з обліку витрат та формування собівартості	2
10	Структура бухгалтерії та документообігу за обліковою політикою підприємства	1
11	Облікова політика підприємства щодо узагальнення даних для складання звітності	1
12	Формалізація облікової політики підприємства	2
	Всього	16

6. Самостійна та індивідуальна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суб'єкти й нормативно-правові акти регулювання облікової політики	19
2	Методологія облікової політики підприємства	-
3	Методика формування облікової політики підприємства	-
4	Нормативно-правова база облікової політики підприємства щодо застосування Плану рахунків	19
5	Формування витрат виробництва і калькуляція собівартості продукції за обліковою політикою підприємства	1
6	Методологія і методика податкового обліку за обліковою політикою підприємства	-
7	Облікова політика підприємства стосовно необоротних активів	20
8	Облікова політика підприємства щодо оборотних активів	-
9	Облікова політика з обліку витрат та формування собівартості	19
10	Структура бухгалтерії та документообігу за обліковою	-

	політикою підприємства	
11	Облікова політика підприємства щодо узагальнення даних для складання звітності	-
12	Формалізація облікової політики підприємства	20
	Всього	96

7. Індивідуальні завдання

Види індивідуальних науково (навчально)- дослідницьких завдань:

- підготовка статті до друку;
- виступ на наукових конференціях (друковані тези);
- участь у інтернет-конференціях;
- участь у студентських олімпіадах;
- конспект з теми (модуля) за заданим або власно розробленим студентом планом;
- реферат з теми (модуля) або вузької проблематики;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні розвідки тощо;
- розроблення навчальних та діагностичних тестових завдань (з теми, модуля, курсу).
- виготовлення схем.
- написання есе, творчих завдань тощо.

Студенти за темами, вказаними в тематичному плані дисципліни та у методичних рекомендаціях до самостійної роботи, виконують індивідуальні завдання у вигляді рефератів, реферативних доповідей, аналізу наукових статей, статистичних даних по місту, області, регіону.

Реферат є важливим засобом у засвоєнні знань. Мета реферативної доповіді полягає у засвоєнні студентами основних аспектів розкритої у реферативному дослідженні теми, формуванні запитань, проведенні дискусії. На семінарському занятті рекомендується обговорювати не більше двох рефератів.

Вимоги до реферату:

Обсяг – 10–15 аркушів формату А 4;

Структура – вступ, основна частина, висновок, список використаних джерел.

У вступі розкривається актуальність теми, визначається мета, в основній частині містяться основні положення дослідження, що розкривають тему, у висновку викладаються основні положення та пропозиції автора, що впливають із розгляду теми.

Реферативна доповідь та участь в її обговоренні можуть бути предметом окремого оцінювання викладачем або враховуватись ним при оцінці інших форм контролю.

8. Методи навчання

При вивченні дисципліни застосовуються такі методи навчання, як лекції з елементами бесіди, ілюстрація, вирішення проблемних ситуацій, навчальна дискусія, практичні заняття, тестування.

9. Методи контролю

Поточний контроль – оцінювання за результатами практичних занять.

Контроль самостійної роботи

Підсумковий контроль (екзамен)

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												Самостійна робота	Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T1	T1	T1			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	20	20	100

Розподіл балів на практичному занятті

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Бали на практичному занятті
90 – 100	A	відмінно	5
82-89	B	добре	4
75-81	C		3,5
67-74	D	задовільно	3
60-66	E		2
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	0
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0

Самостійна робота

1. Підготовка статті до друку – 15 балів
2. Виступ на наукових конференціях (друковані тези) – 10 балів
3. Участь у студентських олімпіадах – 10 балів
4. Реферат з теми або вузької проблематики – 5 балів
5. Складання тестових завдань з теми – 5 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій.
2. Методичні рекомендації для практичних занять.
3. Методичні рекомендації для індивідуальної та самостійної роботи.
4. Тести, завдання.
5. Модульна контрольна робота.

12. Рекомендована література для дисципліни «Облікова політика підприємства»

Основна

1. Бірюк О. Г. Облікова політика щодо основних засобів [Електронний ресурс] / Облік і фінанси АПК. Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua>
2. Бойко Л.Г. Облікова політика підприємства. Конспект лекцій для самостійного вивчення дисципліни. / Л.Г. Бойко. - Харків, ХНАМГ, 2010 – 178 с.
3. Бутинець Ф.Ф., Чижевська П.В., Герасимчук Н.В. Бухгалтерський управлінський облік. Начальний посібник.- Житомир, ПП „Рута” – 2006. – 448 с.
4. Верига Ю.А. Облікова політика: Навч. посібник. / Ю.А. Верига, В.А. Кулик, Ю.О. Ночовна.— Полтава: ПУЕТ "ЦУЛ", 2015. — 310 с.
5. Герасим П.М. Фінансовий, управлінський і податковий облік у господарських товариствах. / П.М. Герасим, Г.П. Журавель, П.Я. Хомин. – Тернопіль, Економічна думка, 2003. – 480 с.
6. Герасим П.М. Система оподаткування та її інформаційне – облікове забезпечення. / П.М. Герасим, О.М. Десятник, Г.П. Журавель. – К.: ВД „Професіонал”, 2006. – 736 с.
7. Журавель Г.П. Облікова політика підприємства в ринкових умовах./ Г.П. Журавель. – К.: Професіонал Київ. 2014. – 320 с.
8. Карпушенко М. Ю. Конспект лекцій з дисципліни «Облікова політика підприємства» (для студентів напряму 6.030509 «Облік і аудит») / М. Ю. Карпушенко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 55 с. <http://eprints.kname.edu.ua/22680/1/2010%20печ.214Л%20КЛ%20Облікова%20політика.pdf>
9. Король Г.О. Облікова політика підприємства: Навч. Посібник. Частина I. Теоретико-організаційні аспекти облікової політики. / Г.О. Король, І.М. Ізвекова, Ю.Т. Труш. – Дніпропетровськ: НМетАУ, 2015. – 83 с.
10. Кулик В.А. Облікова політика підприємства: набутий досвід та перспективи розвитку: Монографія. / В.А. Кулик. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2014. –с. 373.
11. Облікова політика: навчальний посібник / за ред. Г. М. Давидова. - К.: Знання, 2010. - 479 с.
12. Облікова політика підприємства. № 2 (54) січень 2015. Справжня бухгалтерська газета.
13. Серікова Т.М., Понікаров В.Д. Бухгалтерський облік: Навчальний посібник.- Х.: ВД „ІНЖЕК” , 2008. – 392 с.
14. Структура і модернізація системи бухгалтерського обліку у державному секторі на 2007-2015 роки. //Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 16.01.2007 р.

Додаткова

15. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік: Навч. пос./ Ю.А.Верига. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 396 с.
16. Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика. Навчальний посібник. / Верхоглядова Н.І. – К.: ЦУЛ, 2016. – 536 с.
17. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" від 16.07.1999р. №996-XIV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
18. Облікова політика підприємства: [Навчальний посібник] / За ред. Гаврилюка В.М., Жука В.М., Михайлова М.Г. - К.: ТОВ "Юр-Агро-Веста", 2007. - 326 с.
19. Облікова політика підприємства: [Навчальний посібник] / За ред. Лузана Ю.Я., Гаврилюка В.М. - 2-е вид., доп. і перероб. - К.: "Юр-Агро-Веста", 2009. - 328 с.
20. Облікова політика підприємства в ринкових умовах: [Навчальний посібник] / За ред. Хомин П., Журавель Г. Изд-во: Центр уч. Літератури. – 2009. – с. 320.

21. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
22. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене Постановою Правління НБУ від 15.12.2004 р. № 637. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
23. П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 року №87. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
24. П(С)БО 2 «Баланс», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 року № 87. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
25. П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 року № 87. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
26. П(С)БО 4 «Звіт про рух грошових коштів», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 року №87. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
27. П(С)БО 5 «Звіт про власний капітал», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 року №87. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
28. П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28 травня 1999 року №137. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
29. П(С)БО 7 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 року № 92. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
30. П(С)БО 8 «Нематеріальні активи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18 жовтня 1999 року № 242. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
31. П(С)БО 9 «Запаси», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 року № 246. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
32. П(С)БО 10 «П(С)БО Дебіторська заборгованість», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 8 жовтня 1999 року №237. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
33. П(С)БО 11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 січня 2000 року № 20. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
34. П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 26 квітня 2000 року № 91. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
35. П(С)БО 13 «Фінансові інструменти», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 2001 року № 559. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
36. П(С)БО 14 «Оренда», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28 липня 2000 року № 181. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
37. П(С)БО 15 «Дохід», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 року № 290. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
38. П(С)БО 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 року № 318. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
39. П(С)БО 17 «Податок на прибуток», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28 грудня 2000 року № 353. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
40. П(С)БО 18 «Будівельні контракти», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28 квітня 2001 року № 205. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

41. П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 7 липня 1999 року № 163. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
42. П(С)БО 20 «Консолідована фінансова звітність», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30 липня 1999 року №176. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
43. П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 10 серпня 2000 року № 193. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
44. П(С)БО 22 «Вплив інфляції», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28 лютого 2002 року № 147. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
45. П(С)БО 23 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18 червня 2001 року № 303. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
46. П(С)БО 24 «Прибуток на акцію», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 16 липня 2001 року № 344. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
47. П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 25 лютого 2000 року № 39. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
48. П(С)БО 26 «Виплати працівникам», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28 жовтня 2003 року № 601. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
49. П(С)БО 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 7 листопада 2003 року №617. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
50. П(С)БО 28 «Зменшення корисності активів», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24 грудня 2004 року №817. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
51. П(С)БО 29 «Фінансова звітність за сегментами», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 19 травня 2005 року № 412. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
52. П(С)БО 30 «Біологічні активи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18 листопада 2005 року № 790. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
53. П(С)БО 31 «Фінансові витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28 квітня 2006 року № 415. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
54. П(С)БО 32 "Інвестиційна нерухомість", затверджене Наказом Мінфіну № 779 від 02.07.2007р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
55. П(С)БО 33 "Витрати на розвідку запасів корисних копалин", затверджене Наказом Мінфіну № 1090 від 26.08.2008р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
56. П(С)БО 34 "Платіж на основі акцій", затверджене Наказом Мінфіну № 1577 від 30.12.2008р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
57. Сльозко Т.М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика. / Сльозко Т.М. – К.:ЦУЛ, 2013 р. – 304 с.
58. Шаповалова А.П. Опорний конспект лекцій з дисципліни “Бухгалтерський облік”./ А.П. Шаповалова, О.П. Сопко. – К.: КНТЕУ, 2005.

Інформаційні ресурси

1. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>
2. <http://www.vobu.com.ua/>
3. <http://dtki.com.ua/?lang=ru>
4. http://www.nbu.gov.ua/webnavigator/newspaper_and_internet_publishing
5. <http://sfs.gov.ua/>
6. <http://www.visnuk.com.ua/>
7. <http://www.buhgalter.kharkov.com/>
8. <http://www.buhgalteria.com.ua/>
9. <http://www.balance.dp.ua/>
10. <http://dinai.com/>
11. <http://www.liga.net/>
12. <http://avers3.com/>

5. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Модуль 1

1. Визначте нормативно-правову базу облікової політики підприємства щодо застосування Плану рахунків.
2. Як враховується специфіка діяльності підприємства при формуванні облікової політики стосовно Плану рахунків?
3. Визначте процедури здійснення облікової політики підприємства.
4. Наведіть характеристику принципу обачності за обліковою політикою.
5. Чому необхідно дотримуватись принципу вного висвітлення результатів господарської діяльності підприємства за обліковою політикою?
6. Основні моделі бухгалтерського обліку за обліковою політикою.
7. Розкриття облікової політики у Примітках до річної фінансової звітності.
8. Підсистема управлінського обліку за обліковою політикою.
9. Характеристика форм бухгалтерського обліку та їх застосування за обліковою політикою.
10. Сутність методів здійснення облікової політики підприємства.
11. Визначте форми організації бухгалтерського обліку за обліковою політикою.
12. Чому нормативно-правове регулювання податкового обліку є основою облікової політики підприємства?
13. Визначте основні принципи організації податкового обліку та їх відображення в обліковій політиці підприємства.
14. Як забезпечують податковий облік згідно з обліковою політикою підприємства.
15. Сутність узагальнення даних бухгалтерського обліку за вимогами нормативно-правових документів щодо складання й подання звітності.
16. Визначте основні складові методики узагальнення даних за обліковою політикою підприємства.
17. Чим визначається необхідність облікової політики підприємства?
18. Розкрийте сутність і айте характеристику складових облікової політики підприємства.
19. Якими принципами визначають облікову політику підприємства.
20. Дайте характеристику методу бухгалтерського обліку, який використовують в обліковій політиці підприємства.
21. Які процедури застосовують в обліковій політиці підприємства.
22. Дайте характеристику нормативно-правовому регулюванню організації бухгалтерського обліку на підприємстві.
23. Визначте основні принципи організації підсистеми управлінського обліку.
24. Розкрийте сутність нормативно-правових актів з регулювання облікової політики.

Модуль 2

1. Сутність розмежування витрат діяльності за періодами у відповідності з обліковою політикою.
2. Визначення переліку змінних і постійних витрат за обліковою політикою.
3. Визначте порядок обліку транспортно-заготівельних витрат за обліковою політикою.
4. Визначення статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) за обліковою політикою.
5. Чому необхідно дотримуватись принципу нарахування й відповідності доходів і витрат за обліковою політикою?
6. Визначте підсистему податкового обліку за обліковою політикою.
7. Сутність розмежування доходів за періодами у відповідності з обліковою політикою.
8. Як забезпечують складання й подання звітності підприємства у відповідності з обліковою політикою?

9. Відображення відстрочених податкових активів за обліковою політикою.
10. Як забезпечують регулювання податкового обліку за обліковою політикою?
11. Відображення платежів на соціальні заходи за обліковою політикою.
12. Які методи амортизації необоротних активів застосовують за обліковою політикою.
13. Переоцінка необоротних активів за обліковою політикою.
14. Визначте способи нарахування амортизації за обліковою політикою.
15. Визначте вартісну межі необоротних активів за обліковою політикою.
16. Визначте особливості обліку запасів за обліковою політикою.
17. Назвіть методи оцінки вибуття запасів за обліковою політикою.
18. Визначте процедури складання звітності за обліковою політикою.
19. Назвіть методи розподілу та використання прибутку за обліковою політикою.

Модуль 3

1. Як розподіляються функціональні обов'язки, щодо забезпечення ведення управлінського обліку за обліковою політикою?
2. Визначте структуру та зміст Наказу про облікову політику структура підприємства.
3. Визначте основні оложення облікової політики за стандартами бухгалтерського обліку.
4. Визначте взаємозв'язок принципів, методів і процедур за обліковою політикою.
5. Сутність документообігу як складової облікової політики.
6. Розподіл обов'язків серед працівників бухгалтерії за обліковою політикою.
7. Які повноваження мають суб'єкти регулювання облікової політики?
8. Визначте повноваження власника підприємства щодо визначення облікової політики.
9. Назвіть рівні регулювання облікової політики.
10. Які фактори сприяють зміні облікової політики?
11. Визначте документи, що є основою облікової політики, їх короткий зміст.
12. Назвіть форми обліку та їх визначення за обліковою політикою.
13. Організація діяльності КМСБО: структура і функції КМСБО. Процес розробки МСБО. Статус МСБО і їх застосування
14. Розкрийте сутність облікової політики у Примітках до річної фінансової звітності.
15. Визначте бюджетний кодекс як нормативний документ, що регулює облікову політику.
16. Назвіть основні критерії визначення облікової політики.
17. Облікова й балансова політика та їх тлумачення.
18. Реєстрація даних як складова облікової політики.
19. Відображення змін облікової політики у звітності.

Засоби діагностики успішності навчання

Контроль за виконанням студентами навчального плану з курсу, за рівнем отриманих ними знань, набутих навичок й умінь здійснюється за допомогою форм поточного, модульного і підсумкового контролю.

1. *Поточний контроль* здійснюється у ході повсякденної роботи студентів під час проведення практичних, семінарських занять та інших форм контролю і має на меті перевірку рівня знань студента за змістовими модулями. Поточний контроль знань студентів проводиться за такими формами:

а) *під час семінарських/практичних занять:*

- опитування знань студентів з теоретичного матеріалу — 0; 1; 2; 3 бали;
- оперативний письмовий контроль (тестування) — 0; 1; 2; 3; 4 бали;
- виконання практичних завдань – 0; 2; 4; 6 балів;
- змістовні доповнення при обговоренні питань семінарів — 1 бал;
- письмова модульна контрольна робота – 10 балів;

б) *за результатами виконання завдань самостійного опрацювання:*

- підготовка та презентація реферату — 4 бали;
- підготовка міні-лекції з проблемних питань — 4 бали;
- аналіз проблемних ситуацій — 4 бали;
- виконання індивідуальних науково-дослідних завдань – 10 балів.

2. *Модульний контроль* є підсумком певного етапу вивчення дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. Оцінювання модульного контролю здійснюється за 10-бальною шкалою. Модульний контроль проводиться у вигляді письмової контрольної роботи, яка містить такі завдання: 30 тестових завдань – 6 балів та задачі – 4 бали.

3. *Підсумковий контроль* застосовується для перевірки успішності знань студентів після завершення вивчення навчальної дисципліни і здійснюється у формі семестрового контролю, який проводиться у вигляді заліку з дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою. Підставою для підсумкового іспиту є поточна успішність за результатами всіх форм контролю.

Студенти, поточна успішність яких оцінена менше як у 60 балів, але не менше як у 35 балів складають іспит. Таке завдання містить 5 теоретичних питань. Виконання кожного завдання оцінюється за 20-бальною шкалою. Мінімальна кількість балів, необхідна для складання іспиту – 60.